Datum

27 juli 2021

| Onderwerp | Aantal bijlagen |
| --- | --- |
| nota "Participatie onder de Omgevingswet" | 1 |

**Wat adviseert het college te besluiten?**

1. *De nota "Participatie onder de Omgevingswet" vast te stellen.*

**Wat is de aanleiding voor dit advies?**

De Omgevingswet verplicht gemeenten om inwoners en andere belanghebbenden te betrekken bij het maken van de kerninstrumenten (omgevingsplan, omgevingsvisie, omgevingsvergunning). Gemeenten moeten participatiebeleid vaststellen waarin ze vastleggen hoe ze participatie vorm willen geven.
Bij de omgevingsvergunning is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de participatie. Daarover is in augustus 2020 een besluit genomen ("Handleiding omgevingsdialoog"). Deze nota gaat over participatie in het fysieke domein waar de gemeente zelf verantwoordelijk is voor de participatie.
We gebruiken deze gelegenheid om, naast het stroomlijnen van participatieactiviteiten, ook een verbeterslag te maken.

**Welk resultaat willen we bereiken?**

Vanaf de invoeringsdatum voldoen we aan de vereisten van de Omgevingswet op het gebied van participatie.

**Welke argumenten zijn er voor dit advies?**

*1.1. Inwoners willen meedoen*

We zien steeds meer dat inwoners willen meedenken over hun omgeving. Inwoners willen zich graag inzetten voor een betere, mooiere of sociaal sterkere wijk, dorp en stad. Zij kennen hun eigen omgeving het beste en hebben vaak kennis die de professional niet automatisch bezit. Het betrekken van inwoners leidt ook tot meer steun en betrokkenheid van de inwoners bij hun eigen leefomgeving.

*1.2. We willen betere plannen die aansluiten bij de behoefte van inwoners*

Wanneer ideeën van inwoners en andere belanghebbenden meedoen in het proces, kan dit leiden tot betere plannen.
Binnen de gemeente is veel kennis aanwezig. Inwoners voegen daar hun specifieke kennis aan toe: vanuit de dagelijkse ervaring weten zij hoe de leefomgeving wordt beleefd en wat belangrijke aspecten zijn om mee te wegen. Bovendien: we doen het voor de bewoners, en zij kunnen het beste aangeven wat de behoeftes zijn. Inbreng van die kennis en ervaringen biedt de mogelijkheid om betere plannen te maken die beter aansluiten bij de maatschappelijke behoefte.

*1.3. Een visie op participatie is nodig om een stap verder te komen*

We doen al veel aan participatie. Bij de meeste projecten en onderwerpen zijn er bewonersavonden of gesprekken met betrokkenen. Tegelijkertijd zien we dat dat nog niet vanuit één visie gebeurt. De inzet en uitvoering van participatie kan meer transparant. Zo is aan het begin van een traject niet altijd duidelijk waar inwoners precies invloed op kunnen uitoefenen en wat er met de uitkomsten gebeurt.

*1.4. De Omgevingswet komt eraan*

In de Omgevingswet wordt nog meer dan voorheen de nadruk gelegd op communicatie en participatie. De Omgevingswet stimuleert participatie in een vroeg stadium, zodat belangen, meningen en creativiteit tijdig op tafel komen. De wet bepaalt dát participatie moet plaatsvinden, maar niet hóe dat moet. Gemeenten moeten daarom participatiebeleid opstellen waarin ze aangeven hoe ze met participatie om willen gaan.

**Wat zijn tegenargumenten of risico's?**

*1.1. Deze nota gaat alleen over het fysieke domein, terwijl participatie gemeentebreed aan de orde is.*

De aanleiding voor deze nota is de komst van de Omgevingswet, die participatie verplicht stelt bij gemeentelijke plannen in het fysieke domein. We realiseren ons dat participatie breder speelt, maar gemeentebreed participatiebeleid vraagt om een meer fundamentele discussie over de visie op participatie. Om klaar te zijn voor de Omgevingswet kiezen we er nu voor om ons te beperken tot het fysieke domein en daarbij voort te bouwen op de bestaande praktijk.

**Waar moeten we rekening mee houden?**

*a. Financiën*

We gaan ervan uit dat we binnen de huidige middelen en formatie een verbeterslag kunnen maken. We doen immers nu ook al veel aan participatie. Het betekent wel dat we dit stapsgewijs doen. Via evaluaties kunnen we dit volgen en zo nodig besluiten tot extra inzet.

*b. Communicatie*

Dit voorstel vraagt nu geen extra communicatie. In komende participatietrajecten worden (potentiële) deelnemers geïnformeerd over onze aanpak.

*c. Uitvoering*

Na vaststelling wordt de uitwerking van deze nota opgepakt binnen de opgave Ruimte en Economie.

*d. Overlegd met*

Ter voorbereiding op dit besluit zijn gesprekken gevoerd met de wijk- en dorpsraden en een aantal deelnemers in participatietrajecten. Hun inbreng is opgenomen in de bijlage bij de nota.

De nota is besproken in de raadswerkgroep Omgevingswet. De raadswerkgroep heeft gevraagd om een uitvoeringsplan, met daarin aandacht voor de uitwerking van het proces en het moment daarin dat participatie start. We hebben op dit laatste punt de tekst in de nota enigszins aangescherpt en een bijlage toegevoegd met een overzicht van de participatiemogelijkheden in de verschillende fasen van een project of traject. Verder zullen we de opgenomen acties uitwerken in een uitvoeringsplan. Daarbij blijft participatie overigens maatwerk, ook als het gaat om de vraag vanaf welk moment we inwoners betrekken.

| Volgvel | Ons kenmerk |
| --- | --- |
| 4 | |

**Samenvatting**

De gemeente wil door de komst van de Omgevingswet vastleggen hoe we in het fysieke domein omgaan met participatie. Dat sluit ook aan bij de wensen van inwoners om meer mee te praten en kunnen betere plannen gemaakt worden. Daarvoor is de nota “Participatie onder de Omgevingswet” opgesteld. In de nota geven we aan hoe we participatie in het fysieke domein vormgeven en verder verbeteren.